Za poduk in kratek čas.

Stare gore pri Podsredi.

(Konec.)

Kakor sem že omenil, nahajale so se že nekdaj ob konceh pravilno izpeljanih ovinkovih potov na Staro goro kapele križevega pota. Začele so se zidati l. 1834. proti volji takratnega župnika Jakoba Globočnika. Občine in pa graščinski oskrbniki so vodili celo podjetje. Ker se pa niso posluževali pri tem delu veščakov, vršilo se je delo površno in nezvesto. Kapele so bile tako rekoč le prislonjene na hrib, zidane brez vsakega temelja, ali svetopisemsko rečeno, zidane so bile — na pesek. Tudi podobe so bile prave karikature, res sposobne, da so podsredške matere ž njimi strašile otroke.

Pa tudi to površno delo ni moglo nikdar priti do konca in je začelo razpadati, preden se je končalo. L. 1847. je priganjalo škofijstvo, da se kapele že skoraj dozidajo in se omisli njih notranja oprava. Trinajst let so se torej zidale in v trinajstih letih razpadle zopet v razvaline, kar je razvidno iz škofijskega ukaza z dne 15. sept. leta 1860. štv. 2425: »Ker kapele sv. križevega pota na Staro goro že razpadajo in primanjkuje denarjev, da se ohranijo, ukaže se župnijskemu uradu, da jih dá podreti, ali pa, če se kje znajdejo dobrotniki, naj se postavi k večjemu pet kapelic v spomin peterih skrivnostij sv. rožnega venca. Nikakor pa se ne smejo trpeti kapele v sedanjem razpadlem stanu v spotiko tujih romarjev«. Leta 1866. je izšel od škofijstva enak ukaz.

Gledé teh višjeuradnih ukazov piše g. župnik J. Bratanič: »Ker primanjkuje denarjev, ni misliti na zopetno zidanje kapelic; starih podreti noče nihče, in tako razpadajo same od sebe«. Da, razpadajo, in škofijstvo toži na to l. 1872.: »Škoda, da se bodo kapele sv. križevega pota vse popustile, želeti bi bilo, da se ohrani vsaj ta ali ona kapelica«.

Kar se je v prejšnjih boljših letih zdelo nemogoče zgodilo se je zdaj v slabejših letih, ko je trtna uš popolnoma uničila tamošnje vinograde. Izpolnila se je nenadoma visoka želja prečastitega škofijstva — nove kapele so se zopet pozidale. V teku komaj poldrugega leta vzdignilo se je iz prejšnjih razvalin trinajst novih kapel, za štirinajsto, za božji grob, se je pa obnovila že imenovana kapela sv. Mohorja in Fortunata. Prvih 10 kapel pozidale so različne okolice cele župnije, 11. č. g. Martin Škrbec, 12. č. g. A. Lednik in 13. knez Windischgrätz iz Konjic.

Kapele so zidane lično, zvesto in trpežno; ako se bo količkaj pazilo na nje, pretrpele bodo marsikateri človeški rod. Podobe za kapele je izrezal sloviti Stuflesser iz Grödna na Tirolskem. Izrezane so jako umetno in okusno, značaji posameznih oseb so nepopisljivo vrlo izraženi, cele sestave napravljajo na človeka mogočen utis. G. podobar je vedel vliti svojim umotvorom duha in življenja, zato jih je kaj prijetno gledati, kakor da bi bile žive podobe.

Hvalevredno je tudi, da se je popravila križempot na Staro goro in se razširila na več metrov.

Vse kapele križevega pota, izvzemši prevažanja potrebne tvarine in popravljanja potov, stane nad 4000 fl. Č. g. župnik A. Lednik so skrbeli tudi, da so se kapele kaj slovesno blagoslovile. Naprosili so tri gospode misijonarje iz Celja, da so o tej priliki obhajali tridnevnico na čast Kristusovemu trpljenju in Mariji sedem žalostij. Podsredški rojak, č. g. J. Macur, imeli so od sv. očeta dovoljenje blagosloviti kapele in križce na odpustke. Blagoslovili so kapele v petek, 19. oktobra 1894. Ker so pred nekaterimi leti osebno obiskali in ogledali si sv. kraje, kjer je Zveličar naš prvokrat obhajal križev pot iz Jeruzalema na Kalvarijo, vedeli so nam veliko zanimivega povedati v premišljevanjih pri posameznih postajah. Glavna in sklepna pobožnost je bila 21. okt.

Nove kapele pa Podsredčanom nalagajo novih dolžnostij. Obiskujejo naj jih radi in premišljujejo trpljenje Kristusovo! Občina naj skrbi o romarskih shodih za pravi red pri kapelah in Marijini cerkvi, da se ne bodo več oskrunjevali dnevi Gospodovi in se ne odganjali s tem pobožni romarji. Vsa župnija pa imej skrb, da se ohranijo kapele. Da bodo novi župnik, č. g. Jurij Galun, pazili na te kapele, to je gotovo.

Stari farani pomnijo še prav dobro, kedaj da so se začele zidati stare kapele, pa preživeli so jih, videli jih v razvalinah in zdaj gledajo na istih prostorih nove kapele. Da te ne bodo razpadle, bilo bi hvale vredno, da bi vsaka podsredška okolica zbirala med seboj prostovoljnih doneskov in nabrano svoto naložila na obresti, s katerimi bi se ohranjevala kapela dotične okolice. S tem bi bil njih obstanek zagotovljen za dalnjo prihodnjost.

Smešnica. A.: »Za kako boleznijo je umrla tvoja žena?« — B.: »Prehitro je živela.« — A.: »No, zakaj pa?« — B.: »Deset let je preživela tako hitro, da ne vem, kdaj. Ko sva se ženila, bile je pet let mlajša od mene, in ko je umrla, bila je pet let starša!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškofa) so dne 5. aprila t. m. popoldne obiskali milostlj. knezoškof krški, dr. Jožef Kahn. Kakor slišimo, je bolnemu milostlj. nadpastirju precej bolje.

(Ptujski okrajni odbor.) Dne 8. t. m. so bili voljeni gg.: Jožef Zelenik načelnikom, notar Simon Ožgan njegovim namestnikom, in Mihael Brenčič, č. o. Klement Šalamun, Anton Gregorič, Simon Ožgan, Martin Kranjc ter Andrej Jurca odborniki.

(Katol. delavsko društvo) s slov. in nemškim oddelkom v Mariboru ima svoj ustanovni shod na belo nedeljo, dne 21. t. m., ob $^1/_2$8. uri zvečer v hotelu »Nadvojvode Ivana«. Nemški slavnostni govor se glasi: »Zakaj in kako se naj organizujejo delavci?«, slovenski pa: »O socijalni bedi sedanjega časa«.

(Zaupnica.) Našim deželnem poslancem so na njih izstopu iz deželnega zbora štajarskega izrekle svoje priznanje in popolno zaupanje občine: Vučja ves, Slamnjak, Presika in Škofja ves.

(Narodni dom v Celju.] Slovesno polaganje temeljnega kamna »Narodnemu domu« v Celju je bilo v ponedeljek, dne 8. t. m. popoldne ob 2. uri. Blagoslovili so temeljni kamen in imeli primeren nagovor preč. gospod opat. Nato se je takoj pričelo z zidanjem.

(Novoosnovano »Celjsko pevsko društvo«) je priredilo te dni prvi društveni večer v prostorih Radejeve gostilnice na Bregu. Zbralo se je mnogo članov in gostov.

(Odlikovan Slovenec.) Gosp. Mihael Razlag, doma iz križevske fare na Murskem polju, ki ima v Gradcu prvo zalogo moških oblek, je te dni pri razstavi v Kahiri v Egiptu zmagal pariške in londonske tekmece: dobil je prvi dobitek in zlato svetinjo.

(Cerkev se je podrla) v Mirabelli pri Kataniji na Italijanskem. Med službo božjo se je podrla in zasula vse navzoče. Dosedaj so izkopali osem mrtvih in dvajset težko ranjenih. Gotovo še se jih je več smrtno ponesrečilo.

(Sklep misijona) v mariborski stolni cerkvi je bil sinoči izredno slovesen. Pridigal je č. o. H. Abel o misijonskem križu in navzočim podelil papežev blagoslov. Nato so preč. g. stolni župnik izrekli zahvalo za sv. misijon Bogu, mil. knezoškofu, čč. misijonarjem, duhovščini in župljanom. Končno je bil blagoslov s »Te Deum.«

(Cesarski namestnik,) baron Kübeck, se je 9. t. m. mudil v Podsredi, da si je ogledal nesrečo, o kateri poroča današnji dopis iz Podsrede.

(Vabilo.) Na velikonočni ponedeljek popoldne ob 4. uri priredi bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju veselico z mnogobrojnim vsporedom, z gledališko igro, tamburanjem in petjem. K obilni udeležbi vabi odbor. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

(Bismarkovanje.) Neki hamburški list javlja, da je od 31. marcija do 3. aprila t. l. došlo knezu Bismarku 8390 telegramov, okoli 50.000 pisem in kacih 120.000 dopisnic. Naši Bismarkovci, avstrijski Iškarjoti, imajo torej v tem številu jako malo vrednost.

(Vestnik) šolske družbe sv. Cirila in Metoda je te dni v 8. zvezku izšel. Po tem »Vestniku« je lani imela mariborska podružnica 92 udov, celjska pa 59.

(Nesreča v premogokopu.) Dne 2. aprila je posulo tri delavce v rovu sv. Jožefa v Keflahu na srednjem Štajarskem. Dva so rešili — jeden pa je umrl.

(Ptujski občinski svet,) silno užaljen, da je okrajni odbor protestoval zoper proslavljanje Bismarka, je predvčerajšnjim slenil izjavo, s katero protestuje zoper to, da se slovenski okrajni zastop umešava v notranje mestne stvari. O je!

(Nesreča.) V soboto popoludne je padel pri zgradbi novega zagrebškega gledališča 23 letni zidar Josip Egartner iz Celja z odra ter se je težko poškodoval. Odnesli so ga v bolnico.

(Lakota v Bosni.) V bosenski Pasavini je nastala lakota. V nekaterih hišah nimajo ljudje prav ničesar jesti. Jeden mož je umrl v neki vasi od gladu. Že po zimi je bila beda velika, zdaj pa so povodnji jo še povečale. Vsa okolica okolu Bosenskega Broda je preplavljena in je videti le strehe iz vode in dimnike tovaren. Ljudstvo je moralo pobegniti na tostranski breg.

(Čitalnica v Brežicah) ima redni občni zbor v nedeljo, dne 21. aprila 1895 ob 4. uri popoldne v svojih prostorih v hôtelu Klembas. Za uro pozneje pa zboruje podružnica sv. Cirila in Metoda za brežiški okraj.

(Č. g. Jakob Planinšek) se je preselil na Dunaj. Sredi sušca pa je bil od nekega voznika zadet, in je bil te dni spreviden.

(Utonila sta) v ponedeljek, dne 8. t m. pri prevažanju drv čez Dravo iz hrvatske strani na Štajarsko Ivan Dogša, posestnik, in Franc Zorjan, gostač, oba iz Obriža pri Središču. Pravijo, da niti prav veslati, niti plavati nista znala. Dogša zapusti udovo s štirimi, Zorjan pa udovo s tremi otroki. Trupel še do sedaj niso našli. Nagle smrti varuj nas, o Gospod!

(Bela žena.) Dne 31. marcija t. l. je umrl v Celju polkovni zdravnik g. dr. Filip Rogozinski. — Na Sladki gori pa je umrl g. Jakob Vodlak, učitelj in dobro znan organist.

(Samomor.) Dne 6. aprila se je ustrelila gospa Marija Pawls, grajščakinja na Slivnici pri Mariboru. Zdravniki so spoznali, da se ji je pamet zmešala. — Dne 28. marcija pa se je v Plešivici obesil 56letni delavec Ignac Ljubič.

(Majevi hrošči v marciju.) Iz Vidma ob Savi se poroča časnikom, da so se tam že zadnje dni marcija prikazali prvi majevi hrošči.

(Zoper bismarkovanje) v imenu »nemške« Štajarske je sklenil občinski zastop v Škofji vesi v seji dne 31. marcija t. l. protest.

(Okrajni zastop v Sevnici.) Svetli cesar so potrdili volitev gosp. Fr. Lenček-a, posestnika v Blanci, načelnikom in gosp. Vinka Medica, praktičnega zdravnika v Sevnici, načelnikovim namestnikom okrajnega zastopa v Sevnici.

(Celje) je 7. t. m. zapustil bivši predsednik okrožnemu sodišču dr. Gertscher ter se odpeljal kot državni nadpravnik v Trst. Uradniki in nemška gospôda so se od njega še enkrat poslovili na kolodvoru.

(Živinski sejem v Mariboru) je bil 1. aprila vzlic dežju jako živahen. Prignali so 278 volov, 2 bika, 485 krav in 78 telet. Kupci so prišli z Moravskega in Spodnjega Avstrijskega.

(Požar.) V Št. Petru pod Sv. gorami je 2. aprila ob 2. uri po polnoči po neprevidnosti ljudij zgorela v Črešnovci Požekova hiša. Gospodar se je komaj otel skozi okno.

(Misijon v kaznilnici.) V mariborski c. kr. kaznilnici sta sv. misijon obhajala dne 8., 9. in 10. aprila jezuit č. P. Fischer v nemškem in č. g. L. Hudovernik, stolni vikar, v slovenskem jeziku.

(Povodenj na Koroškem.) V noči od 1. do 2. aprila je v Krivi vrbi voda predrla jez in se razlila po okolici ter pouzročila veliko škodo na poljih in uničila nekoliko mlinov.

(Ukradeni zvon.) V Brestovici v Istri so neznani tatovi iz župnijske cerkve odnesli 150 *kg* težki zvon, vreden 1000 gld. na bližnje polje in ga tam razbili.

(Polkovnik postal v Braziliji.) Pred 2 letoma je šel dunajski brivec Teodor Moyser v Brazilijo. Za zadnjih nemirov mu je guverner mesta San-Paolo naročil, naj kot bivši avstrijski vodnik izvežba črnovojnike šenpavelske. Moyser je 1100 črnovojnikov v 6 tednih tako dobro izvežbal, da ga je guverner pri prvi paradi imenoval polkovnikom.

(Povodenj na Ogerskem.) Pred tednom so na Ogerskem reke zelo narastle. Maroš in Gergoli sta poplavili okolico mesta Sächsisch-Regen in podrli železniški most. Mala Tisa je predrla jezove pri Nyiregihacu in poplavila 20 tisoč oralov polja.

(Visoka starost med Turki.) Carigrajski list »Sabah« javlja, da je te dni v Carigradu umrl Turek Mevlud Efendi, star 135 let.

(Podržavljenje južne železnice.) V kratkem pojde trgovinski minister grof Wurmbrand v Budapešto, da z ogersko vlado dožene obravnave o podržavljenju južne železnice. Po dunajskih poročilih preide južna železnica s 1. julijem t. l. v državno upravo.

(Starinske izkopine.) Na Ljubni poleg Vidma so našli nedavno delavci v vinogradu gospe Volavškove več zanimivih bronastih sulic, igel, zapestnic, zapon, ostankov čelad, biserov itd. Najdene stvari so bržčas iz dôbe pred Kristusovim rojstvom.

(Duhovniške spremembe.) Čast. gosp. Jožef Janžekovič, kaplan pri Sv. Barbari pri Vurbergu, je prestavljen k. Sv. Rupertu v Slov. gor. Č. g. Anton Štrakl je zaradi bolehnosti stopil v začasni pokoj. Č. g. Franc Valenko, kaplan v Rajhenburgu, je ondi postal provizor. Č. g. župnik Ivan Kapler se je odpovedal župniji Olimje.

Bažnata obleka iz surove svile fl. 8·65

do 42·75 za popolno obleko — Tussors in Shantungs-Pongees — ter črna, bela in barvana **Henneberg ova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, vzorcev itd. itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) **Zürich.**

Loterijne številke.

Trst 6. aprila 1895:		56, 86, 42, 73, 53
Linz	» »	86, 31, 12, 10, 40